

GDAŃSKI
UNIwersytet
MEDYCZNY

Dr hab. med. Aneta Szczerkowska-Dobosz

Gdańsk 30.12.2024

Katedra i Klinika Dermatologii Wenerologii i Alergologii

Gdański Uniwersytet Medyczny

Ocena osiągnięć naukowych

dr n. med. Magdaleny Jałowskiej z Kliniki Dermatologii Uniwersytetu Medycznego

im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu

Dane osobowe oraz przebieg pracy zawodowej

Dr n. med. Magdalena Jałowska w 2002 r. uzyskała tytuł lekarza na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu. W latach 2005-2010 odbywała rezydenturę z zakresu medycyny pracy w Wielkopolskim Centrum Medycyny Pracy, zakończoną uzyskaniem specjalizacji. W 2012 roku Kandydatka rozpoczęła szkolenie specjalizacyjne w ramach specjalizacji z dermatologii i wenerologii w szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu, zajmując kolejno stanowisko młodszego asystenta, a następnie, wraz z zatrudnieniem w Klinice Dermatologii Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w 2013 roku starszego asystenta. W tym samym roku Habilitantka uzyskała stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie medycyny na podstawie pracy doktorskiej pt: „Ocena realizacji postępowania profilaktycznego i diagnostyczno-leczniczego u nauczycieli w ramach programu Chroń swój głos w materiale WCMP w latach 2007-2011”. Promotorem pracy doktorskiej była dr hab. n. med. Bożena Wiskirska-Woźnica. W 2017 dr med. M. Jałowska uzyskała specjalizację z dermatologii i wenerologii i do chwili obecnej kontynuuje pracę w Klinice Dermatologii Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu na stanowisku adiunkta.

W 2014 r. Kandydatka ukończyła czteroletnią Podyplomową Szkołę Medycyny Estetycznej Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Warszawa.

Działalność naukowo – badawcza

Dorobek naukowy dr n. med. Jałowskiej obejmuje 118 pozycji. łączna wartość współczynnika oddziaływania *Impact Factor* artykułów wynosi 54,364, w tym IF: 14,034 dla cyklu publikacji składających się na osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. b Ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571). łączna punktacja Ministerstwa Edukacji i Nauki (MEiN) dla wymienionych publikacji wynosi 2326, w tym 490 punktów dla cyklu publikacji składających się na wyżej wymienione osiągnięcie naukowe. Indeks Hirscha według bazy *Web of Science Core Collection* oraz bazy *Scopus* wynosi 6, liczba cytowań (wg. *Web of Science All databases*) 130, bez autocytowań 104.

Poza cyklem pięciu prac wchodzących w skład osiągnięcia naukowego pod wspólnym tytułem: „Badania kliniczno - pracowniane w śluzówkowo-skórnych autoimmunizacyjnych chorobach pęcherzowych, zwłaszcza w pęcherzycy (które zostanie omówione w kolejnym rozdziale recenzji) dorobek Habilitantki obejmuje 113 prac o łącznej punktacji Min. Nauki: 1831 i IF: 40,330. Udział Kandydatki w realizacji tematów badawczych był bądź wiodący, bądź istotny (w zależności od danej pracy), co dokumentuje wysoka pozycja Kandydatki wśród współautorów publikacji. W 54 pracach Habilitantka jest pierwszym autorem. W czterech z 20 prac z IF Kandydatka jest pierwszą, w dziewięciu zaś drugą współautorką. Nie mam zatem wątpliwości co do znaczącego udziału habilitantki w projektach badawczych i ich finalizacji w postaci publikacji.

Obszar zainteresowań i przedmiot dorobku naukowego Kandydatki poza cyklem prac składających się na osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. b Ustawy, dotyczy trzech tematów: autoimmunizacyjnych chorób pęcherzowych (AIBDs), schorzeń skóry owłosionej głowy i różnych aspektów medycyny estetycznej. Podsumowanie uzyskanych wyników badań dotyczących AIBDs stanowi 11 publikacji, w tym 9 z IF oraz jedna monografia. Publikacje te obejmują opisy interesujących przypadków klinicznych chorych z autoimmunizacyjnymi chorobami pęcherzowymi. W publikacji *Front. Immunol.*, 2022 Habilitantka wskazała na konieczność aktualizacji nazewnictwa AIBDs z uwzględnieniem

danych molekularnych oraz podkreśliła znaczenie występowania wykwitów skórnych w przebiegu PV wokół naturalnych otworów ciała. W kolejnej interesującej pracy Habilitantka wraz z współautorami pracy oceniła skuteczność dwuskładnikowego testu immunoblot (b-aIB) do wykrywania przeciwciał IgA w odpowiedzi na transglutaminazę tkankową (tTG) oraz nanopeptydy gliadyny (npG), a także porównała przydatność ELISA i b-aIB w serologicznej diagnozie DH oraz ich zgodność z DIF. Wyrazem naukowych i klinicznych zainteresowań Kandydatki tematem chorób pęcherzowych jest jej znamieny wkład w redakcję cenionej wśród lekarzy monografii pod red.: Gornowicz-Porowska J, Adamski Z, Kaszuba A. „Autoimmunizacyjne dermatozy pęcherzowe” (Wydaw. Czelej, 2020), w której jest autorem większości rozdziałów.

W kręgu szerokich zainteresowań Kandydatki są choroby skóry owłosionej głowy. Ich podsumowaniem są cztery prace, w których Habilitantka zajmuje drugie (dwie prace) lub kolejne miejsca wśród współautorów. Wśród tych publikacji na wyróżnienie zasługuje praca dotycząca epidemiologii, czynników środowiskowych, hormonalnych, genetycznych w łysieniu bliznowaciejącym czołowym FFA (*frontal fibrosing alopecia*) wraz z zaproponowanym przez autorów algorytmem leczenia tej dermatozy.

10 publikacji dotyczy kolejnego pola zainteresowań naukowych dr med. M. Jałowskiej – różnych aspektów medycyny estetycznej m.in. dotyczących zastosowań komórek macierzystych mezenchymalnych w medycynie estetycznej, zastosowania toksyny botulinowej w leczeniu trądzika różowatego, dermatologicznych procedur w leczeniu nadpotliwości. W pracach tych Kandydatka jest drugim lub kolejnym współautorem.

Realizując swoje prace badawcze Kandydatka współpracowała z czterema jednostkami Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu: Katedrą i Zakładem Kosmetologii i Profilaktyki Chorób Skóry, Zakładem Bioinformatyki i Biologii Obliczeniowej (ZBBO), Katedrą i Zakładem Mikrobiologii Lekarskiej, Katedrą i Kliniką Foniatrii i Audiologii oraz z 4 ośrodkami pozauczelnianymi w Poznaniu - Wielkopolskim Centrum Medycyny Pracy, Wydziałem Fizyki Uniwersytetu im. A. Mickiewicza i Laboratorium Mikroskopii Elektronowej i Konfokalnej, Wydział Biologii, Uniwersytet A. Mickiewicza. W autoreferacie nie znalazłam informacji dotyczącej charakteru ww. współpracy, sposobu jej realizacji oraz jej efektów (publikacje, patenty) z wyjątkiem nieco dokładniejszego opisu współpracy Habilitantki z Wydziałem Fizyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, polegającej na realizacji projektu badania mikrostruktury włosa w dermatozach skóry owłosionej głowy (w tym

również u pacjentów z autoimmunizacyjnymi chorobami pęcherzowymi) za pomocą technik mikroskopu sił atomowych i skaningowego mikroskopu elektronowego.

Dr med. Jałowska była głównym badaczem dwóch badań klinicznych dotyczących leczenia pęcherzycy oraz współwykonawcą w grantie przyznany przez Komisję ds. oceny grantów z dotacji statutowej dla młodych naukowców-doktorantów Szkoły Doktorskiej UMP, nr grantu 129/2. "Diagnostyka zaburzeń struktury włosów w wybranych dermatozach z zastosowaniem technik mikroskopu sił atomowych i skaningowego mikroskopu elektronowego"

W mojej ocenie opisane wyżej osiągnięcia dr med. M. Jałowskiej stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki medycze.

Ocena osiągnięcia naukowego, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. b Ustawy

Zestaw artykułów przedstawiony jako osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. b Ustawy, składa się z cyklu pięciu tematycznie spójnych, oryginalnych prac twórczych zatytułowanych zbiorczo: „Badania kliniczno - pracowniane w śluzówkowo-skórnych autoimmunizacyjnych chorobach pęcherzowych, zwłaszcza w pęcherzycy” o sumarycznym wskaźniku oddziaływania Impact Factor: 14,034 i łącznej liczbie punktów MNiSW: 490. Publikacje te zostały opublikowane w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym w latach 2019 - 2021, a więc po uzyskaniu przez Habilitantkę stopnia doktora nauk medycznych. We wszystkich pracach dr med. Jałowska jest pierwszym autorem, dlatego wiodący udział Habilitantki w realizacji projektów i publikacjach nie budzi wątpliwości. Dr n med. Jałowska współuczestniczyła w koncepcji badań, zebraniu i analizie danych, zebraniu piśmiennictwa, przygotowaniu manuskryptu, korektacie zgodnie z uwagami recenzentów. Udział Habilitantki w projektach zakończonych publikacjami cyklu prac został potwierdzony przez współwykonawców stosownymi dokumentami.

Przedstawiony cykl prac poświęcony jest autoimmunizacyjnym chorobom pęcherzowym (*autoimmune bullous diseases, AIBDs*) - heterogennej grupie dermatoz związanych z autoimmunizacją skierowaną przeciwko różnym strukturom skóry i nabłonka, klinicznie charakteryzująca się występowaniem pęcherzy i nadżerek na skórze lub błonach

śluzowych. Etiopatogeneza AIBDs ze względu na złożoną i wieloczynnikową naturę tych chorób wciąż nie została w pełni wyjaśniona. Takie zjawiska jak różnorodność i mnogość autoantygenów czy też różne mechanizmy immunogenetyczne powodują trudności w diagnostyce i różnicowaniu AIBDs. Wielopostaciowość obrazu klinicznego w przebiegu AIBDs, ewolucja wykwitów w czasie, mało specyficzne objawy kliniczne w początkowej fazie choroby i brak znajomości nietypowych zmian skórnych i ich rzadkich lokalizacji mogą opóźnić wdrożenie właściwej diagnostyki, postawienie rozpoznania i rozpoczęcie odpowiedniej terapii. Habilitantka wskazuje na istotny problem często opóźnionego rozpoznania chorób pęcherzowych, który obserwuje w swojej codziennej pracy klinicznej. Z tego powodu oraz nadal niepełnej wiedzy dotyczącej genetycznych, immunologicznych i molekularnych uwarunkowań tej heterogennej grupy chorób problem badawczy podjęty przez Habilitantkę jest bardzo istotny. Naukowe zainteresowanie tematem autoimmunologicznych chorób pęcherzowych Habilitantka realizuje od 2016 roku. Intensyfikacja badawczych wysiłków Kandydatki skupionych na tych poważnych schorzeniach nastąpiła w ostatnich latach, czego dowodem są wartościowe opublikowane w latach 2021-2023 prace o tematyce poświęconej AIBDs.

Kandydatka prowadziła swoje badania dwutorowo, analizując obraz kliniczny tych chorób (pierwszy cel: analiza osobliwości kliniczno-patologicznych w chorobach pęcherzowych) i poszukując metod służących poprawie diagnostyki AIBD (drugi cel: optymalizacja badań diagnostycznych w autoimmunizacyjnych chorobach pęcherzowych). Część laboratoryjna badań była przeprowadzona w Pracowni Autoimmunizacyjnych Dermatyz Pęcherzowych w Klinice Dermatologii Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu kierowanej przez prof. dr hab. Mariana Dmowskiego.

W pracy pt: *"Involvement of palms and soles in patients with autoimmune bullous diseases: a comparative analysis of a diagnostically relevant localization"* (Front. Immunol. 2023;14:1-7) na podstawie retrospektywnej oceny 462 pacjentów z AIBDs Habilitantka stwierdziła, że zajęcie okolicy dłoniowo-podeszwowej w przebiegu chorób z kręgu pęcherzycy jest bardzo rzadkie, a w przypadku lokalizacji tylko w tej okolicy wymaga wnikliwej diagnostyki różnicowej. Wnioski wynikające z kolejnego badania pt. *"Clinical significance of umbilical region involvement in pemphigus vulgaris in a series of 81 ethnic Poles: a comparative analysis of the distribution of lesions in two infrequent locations."* (Post. Derm. Alerg. 2022;39(2): 281-

285) wskazują na stosunkowo rzadkie występowanie zmian skórnych w przebiegu pęcherzycy w okolicy pępka i aparatu paznokciowego, jednak, na co wskazuje Habilitantka, okolice te są zdecydowanie częściej zajęte w przebiegu PV w porównaniu do okolicy dłoniowej i podeszwowej. W kolejnej pracy „*Sacral Dimple, Conjunctiva, and Nipple as Less Obvious Pemphigus Vulgaris Locations around Natural Body Orifices: A Report of Three Cases*” (Clin. Med. 2022;11(10),2855:1-4) Habilitantka opisała rzadką lokalizację wykwitów w przebiegu PV (pęcherzyca zwyczajna) w okolicy spojówek, sutka oraz w okolicy zagłębienia krzyżowego (*sacral dimple*). To ostatnie umiejscowienie PV zostało opisane przez Habilitantkę po raz pierwszy. W literaturze do tej pory brak jest danych na ten temat. Kolejne dwie prace z cyklu składającego się na omawiane osiągnięcie naukowe dotyczyły optymalizacji metod diagnostycznych w AIBDs. W publikacji pt: „*Conceptualization and validation of an innovative direct immunofluorescence technique utilizing fluorescein conjugate against IgG+IgG4 for routinely diagnosing autoimmune bullous dermatoses*” (Centr. Eur. J. Immunol. 2021 ;469(2): 183-190) Habilitantka porównała dokładność diagnostyczną tradycyjnego badania DIF (DIFt) i zmodyfikowanego DIF (DIFm) w rutynowej diagnostyce AIBDs. Wprowadzenie nowo opracowanego przez Kandydatkę DIFm do rutynowej diagnostyki laboratoryjnej AIBDs umożliwia rezygnację z oddzielnych koniugatów FITC dla IgG i IgG4, co jest istotne z punktu widzenia kosztów diagnostyki chorób pęcherzowych. Ponadto, na co zwraca uwagę Kandydatka, metoda DIFm nieznacznie zwiększa wykrywalność immunoreaktantów IgG/IgG4 w stosunku do DIFt. Zaproponowana przez Habilitantkę metoda poprawy diagnostyki autoimmunizacyjnych chorób pęcherzowych stanowi praktyczny aspekt Jej badań. Celem kolejnej pracy pt. „*Treatment-naïve pemphigus patients showing IgG tissue deposits have serum IgG antibodies against desmoglein 1 detected more often than those against desmoglein 3: a monocentre laboratory experience*” (Post. Derm. Alerg. 2023; 40 (2): 277-282) było zbadanie związku między wykrywaniem złogów IgG w DIF, a obecnością przeciwciał IgG przeciwko określonym izoformom DSG w badaniu ELISA u nieleczonych pacjentów z pęcherzycą. Na podstawie przeprowadzonych badań Habilitantka wraz z współautorami dokonała nowatorskiej obserwacji, iż złogom tkankowym IgG u nieleczonych pacjentów z pęcherzycą towarzyszą częściej przeciwciała IgG w surowicy przeciwko DSG1 niż DSG3., co badacze uzasadniają dłuższym regionem cytoplazmatycznym DSG1 w porównaniu do DSG3.

Podsumowując uważam, że wyniki przedstawione przez dr med. Jałowską wskazują na umiejętności rozwiązywania przez Habilitantkę konkretnych problemów naukowych. Kandydatka potrafi postawić właściwe hipotezy badawcze, wykonać badania i zinterpretować ich wyniki. Przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. b Ustawy, ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr n med. Magdaleny Jałowskiej, odpowiada wymaganiom określonym w Ustawie. Zarówno pod względem koncepcyjnym, jak i metodologicznym cykl prac oceniam pozytywnie. Poszczególne publikacje, zebrane w jedną całość, wskazują na oryginalne rozwiązanie problemu naukowego i uważam, że wnoszą znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej nauki medyczne.

Co do trzeciej z przesłanek (art.219 p.s.w.n.) warunkującej nadanie stopnia doktora habilitowanego tj. istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej, zasadne byłoby w mojej opinii uszczegółowienie przez Habilitantkę charakteru tej współpracy i określenie jej wpływu na uzyskanie osiągnięć Habilitantki, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny.

Wniosek końcowy

Szeroka działalność dydaktyczna Habilitantki związana jest z pracą w Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu w Klinice Dermatologii UM na kierunkach: lekarskim i lekarsko-dentystycznym, w Katedrze i Zakładzie Kosmetologii Praktycznej i Profilaktyki Chorób Skóry UM i Katedrze i Zakładzie Naturalnych Surowców Leczniczych i Kosmetycznych UM. Kandydatka jest koordynatorem zajęć fakultatywnych „Dermatologia estetyczna” na kierunku lekarskim, prowadzi zajęcia dydaktyczne w ramach podyplomowych studiów: Estetyka Twarzy UM w Poznaniu i w Wyższej Szkole Logistyki w Poznaniu z zakresu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy. Habilitantka wykłada w ramach kursu wprowadzenia do dermatologii i wenerologii prowadzonego dla lekarzy realizujących program specjalizacji pod patronatem Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego. Kandydatka jest kierownikiem specjalizacji z dermatologii i wenerologii trzech lekarzy (w toku) i dwóch zakończonych specjalizacji.

Habilitantka jest autorem 8 recenzji prac naukowych w czasopismach krajowych i zagranicznych, opiekunem 8 prac magisterskich, 3 prac licencjackich oraz recenzentem 3 prac magisterskich i 7 licencjackich oraz pełni funkcję promotora pomocniczego rozprawy doktorskiej pt. "Diagnostyka zaburzeń struktury włosów w wybranych dermatozach z

zastosowaniem technik mikroskopu sił atomowych i skaningowego mikroskopu elektronowego" lek. Aleksandry Kuźniak.

Dr med. Jałowska była inicjatorką i założycielką studenckiego koła naukowego Dermatologii estetycznej przy Klinice Dermatologii UM w Poznaniu i do chwili obecnej jest jego opiekunem. Od 2020 r. Dr med. Magdalena Jałowska jest członkiem trzech Polskich Towarzystw naukowych i jednego zagranicznego. Habilitantka była członkiem komitetu organizacyjnego: Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej w Poznaniu 2019 r. i w 2021 r. W latach 2019 - 2024 pełniła funkcję skarbnika w Oddziale Poznańskim Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego), obecnie jest członkiem zarządu tego Oddziału. Habilitantka stale rozwija swoją wiedzę i umiejętności w licznych szkoleniach i kursach.

Po zapoznaniu się z osiągnięciami naukowymi, w tym z cyklem publikacji, przedstawionym jako osiągnięcie, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. b Ustawy, stanowiącymi podstawę do sformułowania wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego stwierdzam, że dr n. med. Magdalena Jałowska spełnia wymogi określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571). Habilitantka jest w pełni ukształtowanym, gotowym do samodzielnej pracy naukowcem.

Dr hab. med. Aneta Szczerkowska-Dobosz
specjalista dermatolog wenerolog
705 777431